

Др Александар Ђаковац

Библиографија

Књиге:

- [1] *Лексикон хришћанства, јудаизма и ислама*, Београд, 2006, 310 стр, ISBN 8683469905
- [2] *Небески Јерусалим и секуларно царство: Огледи о Цркви и секуларизму*, Хришћански културни центар др Радован Биговић, Београд, 2018. ISBN: 978-86-85273-43-8
- [3] *Речено и неизрециво: дискурзивност азматске онтологије у апоретици светог Максима Исповедника*, Православни богословски факултет Универзитета у Београду, Институт за теолошка истраживања, Београд, 2018. ISBN 978-8674052013
- [4] *Исти јуче, данас и у векове: Огледи из Христологије*, Београд, 2019 (у припреми за штампу)

А. Студије, огледи, чланци, рецензије, прикази, интервјуи:

2002.

- [5] *Кратки осврт на епохално откриће овогодишњих добитника Нобелове награде за медицину*, Саборност 3–4/2002, 135–142. [Оригинални научни рад]
- [6] *Верска настава у школама – пут ка Цркви*, Саборност 3–4/2002, 143–153. Прештампано и у: *Вера, знање, мир*, Београдска отворена школа, Београд 2005, 321–327. [Оригинални научни рад]

2003.

- [7] *Потреба праведног суживота у национално и религијски мешовитим заједницама*, предавање одржано на међународној конференцији, „Сличности Ислама и Православља“, Београд, 2003, у: НУР, часопис за културу и исламске теме, 1–38/2003, 5–10. [Оригинални научни рад]
- [8] *Старојелинска мисао и проблем личности*, Богословље 1–2/2003, 75–102. [Оригинални научни рад] DOI: 10.6084/m9.figshare.8261987

2004.

- [9] *Кратък поглед към епохалното откритие на тазгодишните носители на Нобелова награда за медицина*, Християнство и култура 10/2, 2004, 36-41.

2005.

- [10] *Теологија и биоетика; Нека запажања о теорији еволуције и савременим генетским истраживањима*, у: *Вера, знање, мир*, Београдска отворена школа, Београд 2005, 197–212. [Кратка научна расправа]
- [11] *Леонтије Византијски и његов допринос Православној Христологији*, Саборност, 1–4/2005, 71–88. [Оригинални научни рад]
- [12] *Предговор, Православље и екуменизам*, Зборник текстова, Београд, 2005, 7.

2006.

- [13] *Прилог разумевању Христологије Св. Максима Исповедника – значење појма περὶ φώρησις*, Луча, XXI–XXII (2004–2005), Никшић 2006, 470–476. [Оригинални научни рад]

2007.

- [14] *Старозаветне основе хришћанског схватања личности*, Видослов 40/2007, 81–100. [Оригинални научни рад]

- [15] *Велики Кападокијски Оци и њихово богословље личности*, Видослов 42/2007, 187–214. [Оригинални научни рад]
- [16] *Црква, држава и политика*, Нова српска политичка мисао, Посебно издање 1/2007, 35–42. Прештампаано у: *Црква у плуралистичком друштву*, Зборник радова, Београд 2009, 9–17. [Оригинални научни рад]
- [17] Игњатије Мидић, епископ браничевски, *Православни катихизис за трећи разред Основне школе*, Завод за уџбенике, Београд 2007, ISBN: 978-86-17-14108-8 [Приказ]

2008.

- [18] *Предговор у Савремена Православна теологија, Зборник текстова савремених православних теолога*, Крагујевац, 2008, 9.
- [19] Волфхарт Паненберг, *Теологија и философија. Београд 2003*, Теолошки погледи 1/2008, 168–170. [Приказ]

2009.

- [20] *Теолошки оквири егзегезе Св. Максима Исповедника*, Отачник, 2/2009, 495–502. [Оригинални научни рад]
- [21] *Болест и здравље у православном Предању*, Теолошки погледи 1–3/2009, 29–34. [Оригинални научни рад]
- [22] *Догматика оца Јустина (Поповића) и савремено (српско) богословље*, Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати, књига 4, 2009, 65–74. [Оригинални научни рад]
- [23] Ендрју Лаут, *Извори хришћанског мистичког предања. Од Платона до псеудо-Дионисија Ареопажита*, Београд – Карловац, 2009. [Приказ]
- [24] *Схватање личности у послеапостолском периоду*, Видослов 46, 147-175. [Оригинални научни рад]

2010.

- [25] *Есхатолошки карактер блаженстава према Св. Григорију Ниском (допринос разматрању односа онтологије и етике у хришћанству)*, Теолошки погледи 1–3/2010, 85–97. [Оригинални научни рад]
- [26] Ендрју Лаут, *Свети Јован Дамаскин. Традиција и оригиналност у византијској теологији*, Београд – Карловац, 2010. [Приказ]
- [27] Здравко Пено, *Христос – Нова Твар. Аспекти православне космологије и антропологије*, Фоча – Острог 2009, Теолошки погледи 1–3/2010, 183–185. [Приказ]

2011.

- [28] *Болест и здравље са хришћанског становишта*, Православље 1059/2011, 18–20. [Популарни чланак]

2012.

- [29] *Писмо Св. Максима Исповедника ученику Анастасију*, Теолошки погледи, 1/2012, 3–16. [Оригинални научни рад]
- [30] Свети Григорије Палама, *О исхођењу Светога Духа; Противнаписи; Посланице, Беседа, Нови Сад, 2012*, Православље, Новине српске Патријаршије, 1095/2012, 41. [Приказ]
- [31] Дејвид Бредшоу, *Аристотел на Истоку и Западу*, Православље, 1096/2012, 38–39. [Приказ]
- [32] *Црквена теологија и наука*, Православље 1086/2012, 22–24. [Популарни чланак]

2013.

- [33] *Вредновање Христологије Аполинарија Лаодикијског: критички осврт на књигу „Јагње Божије“ Сергеја Булгакова*, Богословље 1/2013, 271-277. [Кратка научна расправа]

- [34] *Теологија Цркве – проблем хришћанске рецепције јелинског појма теологија*, Богословље 2/2013, 157-171. [Оригинални научни рад]
- [35] *Освајање среће: осврт на Раселову педагогију*, Теолошки погледи 2/2013, 413-424. [Оригинални научни рад]
- [36] *Странац бијаш и не примисте ме (Поводом драме азиланата у Србији)*, Православље 1122/2013, 20-21. [Популарни чланак]

2014.

- [37] *Religija i nasilje – temeljne pretpostavke i eshatološki realizam*, u *Religija, odgovornost i tranziciona pravda* (ur. N. Кнежевић, В. Pantelić, S. Sremac), Novi Sad – Beograd, 2014, 12-25. [Оригинални научни рад]
- [38] *Неке напомене о Христологији Аполинарија Лаодикијског*, Богословље 1/2014, 207-221. [Оригинални научни рад]
- [39] *Апокатастаза и онтологија*, Богословље 2/2014, 156-167. [Оригинални научни рад]
- [40] *Der Platz der Theologie in der christlichen Überlieferung der Orthodoxen Kirche*, Philotheos 2014, 224-236. [Оригинални научни рад] DOI: 10.5840/PHILOTHEOS20141421
- [41] *Теолошке основе аскетске традиције Евагрија Понтијског*, Зборник Матице српске за друштвене науке 4/2014, 949-957. DOI: 10.2298/ZMSDN1449949D
- [42] Paria L. E. Ramelli, *The Christian Doctrine of Apokatastasis: A Critical Assessment from the New Testament to Eriugena*, Теолошки погледи 2/2014, 477-480. [Приказ]
- [43] Марко Николић, *Екуменски односи Српске Православне и Римокатоличке Цркве 1962 - 2000. године*, Теолошки погледи 3/2014, 761-764. [Приказ]
- [44] Зоран Крстић, *Црква у друштву: у прошлости и садашњости*, Теолошки погледи 3/2014, 764-766. [Приказ]
- [45] *Држава и Црква у савременом друштву*, Православље 1135/2014 [Популарни чланак]
- [46] *Ното sacker-и српског друштва*, Православље 1147-1148/2014, 14-15. [Популарни чланак]

2015.

- [47] *Аристотел и Христологија: случај Јована Филопона*, Теологикон, Том 3, Велико Трново, 228-239. [Оригинални научни рад]
- [48] *Антрополошке и теолошке основе хришћанског односа према рату и насиљу*, у Зборник радова међународног научног скупа „Православни свет и Први светски рат“, ур. В. Пузовић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 607-621. DOI: 10.6084/m9.figshare.8263667
- [49] *Црква у савременом српском друштву*, Теолошки погледи 1/2015, 91-104. [Оригинални научни рад]
- [50] *Eschatological realism: A Christian view on culture, religion and violence*, Philotheos 2015, 220-231. [Оригинални научни рад] DOI: 10.5840/PHILOTHEOS20151521
- [51] *Антрополошки и Христолошки узроци и последице афтартодокетизма Јулијана Халикарнашког*, Богословље 2015/1, 201-214 [Оригинални научни рад]
- [52] *Проблеми Оригенове Христологије*, Теолошки погледи 2015/2, 237-256 [Оригинални научни рад]
- [53] *Christus Medicus - Christus Mediator - Christus Totus. Аспекти Августинове Христологије*, Богословље 2015/2, 36-55. [Оригинални научни рад] DOI: 10.6084/m9.figshare.8263721
- [54] *Личност и/или природа: Осврт на Ларшеову критику Митрополита Јована Зизијулас*, Саборност 2015, 57-81. [Оригинални научни рад] DOI: 10.5937/sabornost9-9771
- [55] *Употреба и развој појма προαίρεσις од Аристотела до св. Максима Исповедника*, Theoria 2015/3, 69-86 [Оригинални научни рад] DOI: 10.2298/THEO1503071D
- [56] *Црква, медији и савременост*, Међународна конференција: Српска православна Црква у штампаним медијима 2003 – 2013, (ур. В. Вукашиновић), Београд 2015, 74-87.
- [57] Јарослав Пеликан, *Чија је Библија?*, Богословље 2015/1, 336-338 [Приказ]
- [58] *Слобода и одговорност: Могу ли медији заиста бити беднију?*, Православље 1157/2015, 14-15. [Популарни чланак]
- [59] Augustine Casiday, *Reconstructing the Theology of Evagrius Ponticus: Beyond Heresy*, Теолошки погледи 1/2015, 156-163. [Приказ]

- [60] David A. Michelson, *The Practical Christology of Philoxenos of Mabbug*, Богословље 2015/1, 338-341. [Приказ]
- [61] Pauline Allen and Bronwen Neil, *The Oxford Handbook of Maximus the Confessor*, Теолошки погледи 2015/2, 442-451. [Приказ]
- [62] Christopher A. Beeley, *The Unity of Christ: Continuity and Conflict in Patristic Tradition*, Теолошки погледи 2015/2, 438-442 [Приказ]
- [63] Vasilije Vranic, *The Constancy and Development in the Christology of Theodoret of Cyrhus* Богословље 2015/2, 298-302. [Приказ]
- [64] *Acta Conciliorum Oecumenicorum* (Ed. Schwartz, Eduard / Straub, Johannes), Multi-volumed work, Богословље 2015/2, 302-304. [Приказ]

2016.

- [65] *Apocatastasis and Predestination: Ontological Assumptions of Origen's and Augustine's Soteriologies*, Bogoslovska smotra 2016/4, 813-826. Пештампано са мањим изменама у: *Ad Orientem. Essays from Serbian Theology Today*, ed. Bogoljub Šijaković, Faculty of Orthodox Theology – St. Sebastian Orthodox Press, Belgrade – Los Angeles, 2019, 103-115.
- [66] *Person and Nature, Hypostasis and Substance: The Philosophical Basis of the Theology of John Philoponus*, Philotheos 2016, 73-84 [Оригинални научни рад]. DOI: 10.5840/PHILOTHEOS2016166
- [67] Dominic Keech, *The Anti-Pelagian Christology of Augustine of Hippo, 396-430*, Богословље 2016/2, 288-290. [Приказ].

2017.

- [68] *Личносна димензија времена*, Црквене студије 14, 97-111 [Оригинални научни рад]. DOI: 10.6084/m9.figshare.8260745
- [69] *Iconical Ontology of St. Maximus the Confessor*, Ars Liturgica, From the Image of Glory to the Imagess of the Idols of Modernity, (eds. A. Vanca, M. J. Cherry, A. Albu), Alba Iulia, 2017, 57-68. [Оригинални научни рад] DOI: 10.6084/m9.figshare.8259020.v1
- [70] *Одговорност Цркве у тумачењу и примању учења Сабора на Криту*, у: Свети и Велики Сабор: учење и сведочење Српске Православне Цркве, (ур. А. Радовић), Цетиње – Београд, 2017, 386-390.
- [71] *Eshatološko sećanje: stradanje i pomirenje: mogućnost praštanja, Politike sećanja i zamrznuti konflikt; Postjugoslovenski prostor i širi kontekst*, (Уредници: D. V. Nedeljković, N.Кнежевић, S.Sremac i D. Gruhoијић), Међународна конференција: 27.-28. маја 2016, Филозофски факултет у Новом Саду, 2017, 7-17.
- [72] *Религијске матрице: религија, секуларизам и постсекуларизам у постхришћанском полису*, Култура полиса, 33, 2/2017, 9-24 [Оригинални научни рад].
- [73] *Сабор на Криту: криза саборности*, Политичка ревија, 2/2017, 103-118 [Оригинални научни рад]. DOI: 10.22182/PR.5222017.7
- [74] *Абортусна култура у Србији: биоетички, религијски и национални аспекти*, Национални интерес 1/2017, 105-118. [Оригинални научни рад] DOI: 10.22182/NI.2812017.5
- [75] *Τρόπος υπάρξεως bei den Kappadokischen Vätern und bei St. Maximus Confessor*, Durch den Glauben denken. Aufsätze aus der serbischen Theologie heute (ed. Bogoljub Šijaković), Belgrad, Orthodox-Theologische Fakultät, 2017, 119-127.
- [76] Марк Вернон, *Платонов подкасти: антички водич кроз савремени живот*, Теолошки погледи 2017/1, 215-217 [Приказ].
- [77] Maximus the Confessor, *On Difficulties in the Church Fathers: The Ambigua, Volume I, Volume II*, Edited and translated by Nicholas Constas, Harvard University Press, 2014. Богословље 2017/1, 224-226 [Приказ].
- [78] Ramelli, Iaria LE. *Social Justice and the Legitimacy of Slavery: The Role of Philosophical Asceticism from Ancient Judaism to Late Antiquity*, Oxford University Press, 2016. Богословље 2017/1, 226-228 [Приказ].

2018.

- [79] *Есхатолошка димензија покајања*, у: *Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури*, ур. Златко Матић, Институт за Систематско богословље ПБФ УБ, Одбор за просвету и културу ЕПБ, Београд – Пожаревац, 2018, 39-56.
- [80] *Евагрије Понтијски и аскетска традиција египатске пустиње*, Градац, Чсопис за књижевност, уметност и клтуру 206-207, 2018, 65-73.
- [81] „Предање“, у: *Лексикон библијске егзегезе*, ур. Р. Кубат, П. Драгутиновић, Београд: Библијски институт Православног богословског факултета Универзитета, Службени гласник, 337-338 [енциклопедијска одредница].
- [82] *Drago Đurić, Večnost sveta u antici i srednjem veku, Srpsko filozofsko društvo, Beograd 2015, 423 стр.* Богословље 2018/2, 217-220 [Приказ].
- [83] *Apocatastasis and Predestination: Ontological Assumptions of Origen's and Augustine's Soteriologies*, Ad Orientem. Essays from Serbian Theology Today, ed. Bogoljub Šijaković, Faculty of Orthodox Theology – St. Sebastian Orthodox Press, Belgrade – Los Angeles, 2018, 103-115.

2019.

- [84] *Интернет извори за патрологију и систематску теологију*, Теолошки погледи (2019/2), 467-474.
- [85] *Св. Августин: admirabile commercium и обожење*, Богословље (2019/2), предато у штампу.
- [86] *Ричард од Светог Виктора: личност и постојање* (Саборност, 2019), предато у штампу.
- [87] *Ко су били Терапеути у Vita Contemplativa Филона Александријског?* Теолошки погледи (2019/3), предато у штампу.
- [88] *Да ли је онтологија Кападокијских Отаца релациона? Ипостас као начин постојања (τρόπος ἡπαρξέως) и однос (σχέσις).*

Б. Приређена издања:

1. Корнелија Јохана де Фогел, *Платонизам и хришћанство: очигледна супротстављеност или дубока заједничка утемељеност?*, Хришћански културни центар др Радован Биговић, 2018.
2. Драгомир Марић, *Антологија из списка светих отаца и учитеља Цркве*, Хришћански културни центар др Радован Биговић, 2018.
3. Евагрије Понтијски, *Делатљ*; Εὐαγρίου Ροντίκου: Logos praktikos, (Библиотека Хришћански извори, књ. 1), Хришћански културни центар др Радован Биговић, 2017.
4. Јероним Стридонски, *О знаменитим мужевима*; Eusebius Hieronymus Stridonensis: De viris illustribus, (Библиотека Хришћански извори, књ. 3), Хришћански културни центар др Радован Биговић, 2017.
5. Јован Дамаскин, *Против манихејаца; Расправа Сарацена и хришћанина*; Ioannes o Damaskenos: 1. Kata Manichaion dialogos; 2. Dialexis Sarakenou kai Christianou, (Библиотека Хришћански извори, књ. 2), Хришћански културни центар др Радован Биговић, 2017.
6. *Савремена Православна теологија, Зборник текстова савремених православних теолога*, Крагујевац, 2008.
7. *Православље и екуменизам, Зборник текстова*, Београд, 2005.
8. Филотеј Григоријатски, *Борба у Христу у време апостасије нашег доба*, Задужбина Светог манастира Хиландара, Београд, 2004.
9. Георгије Капсанис, *Обожење: циљ човековог живота*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004.
10. Георгије Капсанис, *Крст Христов и његов значај у нашем животу; Искуства благодати Божије*, Задужбина Светог манастира Хиландара, Београд, 2004.
11. Свети Јован Златоусти, *Изабране беседе на псалме*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004.
12. Свети Јован Златоусти, *Беседе о покајању*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004.
13. Свети Јован Златоусти, *Празничне беседе*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004.

В. Преводи стручних текстова (*избор*):

а) са класичног грчког:

1. Свети Мелитон Сардски, *Слово о Пасхи* (са коментарима), објављено у наставцима у часопису *Саборност* 1–4/2001, 9–13; 3–4/2002, 9–12; 1–4/2004, 31–50; 1–4/2005, 9–24.
2. Свети Максим Исповедник, *Одговори Таласију* (Одговори: I–III; IV–VI; VII–IX). Објављено у наставцима у часопису *Саборност*: 3–4/2002, 13–21; 1–4/2004, 51–58; 1–4/2005, 25–32. Прештампано у *Луча*, XXI–XXII (2004–2005), Никшић 2006, 235–243; 315–318.
3. Свети Григорије Ниски, *О поковавању Сина Оцу*, *Саборност* 3–4/2006, 9–27.
4. Свети Григорије Ниски, *О разлици „суштине“ и „ипостаси“*, *Саборност* 1–2/2006, 9–25.
5. Свети Григорије Ниски, *Велико катихетско слово* (Пролог, Поглавља I–II, III–VI). Објављено у *Теолошки погледи* 2–3/2008, 3–12; 1–3/2009, 3–15.

б) са латинског:

6. Свети Кипријан Картагински, *Јединство католичанске (саборне) Цркве*, *Теолошки погледи* 2–3/2008, 13–38.

в) са грчког:

7. Архимандрит Георгије Капсанис, *Црква, место обожења човека*, *Саборност* 3–4, 2000, стр. 149–157. Изворник: Αρχιμανδρίτου π. Γεωργίου, *Ἡ Ἐκκλησία, ὁ χῶρος τῆς θεώσεως*, Ἁγιον Ὅρος, 2000, 28–33.
8. Архимандрит Георгије Капсанис, *Обожење као циљ човековог живота*, *Саборност* 1–4, 2000, стр. 77–87. Изворник: Αρχιμανδρίτου π. Γεωργίου, *Ἡ θέωσις, ὡς σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου*, Ἁγιον Ὅρος, 2000, 12–27.
9. Старац Пајсије, *Дух Божји и дух овога света*, у: *Чувајте душу, разговори са старцем Пајсијем о спасењу у савременом свету*, Београд 2003, 263–318.
10. Филотеј Григоријатски, *Борба у Христу у време апостасије нашег доба*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд 2004. Изворник: Ἱερομόναχος Φιλόθεος, *Ὁ ἐν Χριστῷ ἀγώνας μέσα στην ἀποστασία τῆς ἐποχῆς μας*, ἐκδ. Ἰ. Μ. Ὁσίου Γρηγορίου, 1997.
11. Георгије Капсанис, *Крст Христов и његов значај у нашем животу*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд 2004, ISBN: 86-7768-002-2. Изворник: Ἀρχιμ. Γεώργιος Καψάνης, *Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ σημασία του στὴ ζωὴ μας*, ἐκδ. Ἰ. Μ. Ὁσίου Γρηγορίου, 1998.
12. Свети Јован Златоусти: *Изабране беседе на псалме*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004. [Редактура превода]
13. Свети Јован Златоусти: *Беседе о покајању*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004. [Редактура превода]
14. Свети Јован Златоусти: *Празничне беседе*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд, 2004. [Редактура превода]
15. Архимандрит Григорије Светогорац, *Исус Христос*, Задужбина манастира Хиландара, Београд, 2005, ISBN: 978-86-7768-008-4. Изворник: Ἱερομόναχου Γρηγορίου, *Ὁ Ἰησοῦς Χριστός*, Ἁγιον Ὅρος 1999.
16. Јован Романидис, *Светоотачка теологија*, Задужбина Манастира Хиландара, Београд 2005, ISBN: 978-86-7768-012-1; Изворник: Ἰωάννης Ρωμανίδης, *Πατερική θεολογία, Παρακαταθήκη*, 2004.
17. Архиепископ Анастасије Јанулатос, *Ислам*, Хришћански културни центар, Београд, 2005. [Редактура превода]
18. Јосиф Ватопедски, *Атонско сведочанство*, Београд – Шибеник, 2013, ISBN: 978-86-82555-63-6. Изворник: Γέροντος Ἰωσήφ, *Ἀσκήση, ἡ μητέρα του Ἀγιασμοῦ*, Ἁγιον Ὅρος, 1998.

г) са енглеског:

19. Митрополит пергамски Јован (Зизиулас), *О појму ауторитета*, Саборност 3–4/2000, 35–45. Изворник: John D. Zizioulas, *On the Concept of Authority*, The Ecumenical Review, Vol. XXI, April 1969, Geneva.
20. Протојереј Јован Романидис, *Еклесиологија Св. Игнатија Антиохијског*, Саборност 1/2, 2000, 75–101. Изворник: Greek Orthodox Theological Review, 7 (1961), 53–77.
21. Протојереј Александар Шмеман, *Теологија и Евхаристија*, Саборност 1–2/2000, 57–75. Изворник: *Liturgy and Tradition – Theological Reflections of Alexander Schmemmann*, St. Vladimir's Seminary Press, Crestwood: New York, 1990, 69–88.
22. Митрополит Михаил (Стакос), *Допринос Православља кретању ка уједињеној Европи*, Хришћанство и европске интеграције, Београд, 2003, 319–332. Изворник: Metropolitan Michael (Stakos) of Austria, *The Contribution of Orthodoxy on the Course Toward a United Europe* (URL: http://www.orthodoxresearchinstitute.org/articles/church_history/michael_contribution_orthodoxy.htm).
23. Волфхарт Паненберг, *Цркве и стварање европског јединства*, Хришћанство и европске интеграције, Београд, 2003, 259–270. Изворник: Wolfhart Pannenberg, *The Churches and the Emergence of European Unity*, in Grace Davie et al (eds.), *Christian Values in Europe*, Westcon House, Cambridge, 1993, 36–41.
24. Јован Романидис, *Запажања православног хришћанина о верским слободама*, Хришћанство и европске интеграције, Београд, 2003, 289–294. Изворник: John S. Romanidis, *Remarks of an Orthodox Christian on Religious Freedom*, The Greek Orthodox Theological Review, 1962, 128–134).
25. Јован Мајендорф, *Јединство Цркве и јединство човечанства*, Хришћанство и европске интеграције, Београд, 2003, 271–289. Изворник: John Meyendorff, *The Unity of the Church and the Unity of the Mankind*, St. Vladimir's Theological Quarterly 15:4 (1971) 163–177.
26. Волфхарт Паненберг, *Како размишљати о секуларизму*, Логос, Часопис студената Православног богословског факултета у Београду, Београд 2006, 209–218. Изворник: Wolfhart Pannenberg, *How to Think About Sekularism*, First Thing 64 1996, 27–32.
27. Архиепископ Христодулос, *Реч и улога Православља у Европској Унији*, Хришћанство и европске интеграције, 163–172. Изворник: The Archbishop Christodulos, *The Word and Role of Orthodoxy in the European Union* (URL: <http://orthodoxru.eu/index.php?content=article&category=publications&id=2004-05-17&lang=en>).
28. Митрополит пергамски Јован (Зизиулас), *Апостолски континуитет Цркве и апостолско прејемство у првих пет векова*, Саборност 1–2/2006, 33–55, Изворник: Metropolitan John (Zizioulas), *Apostolic Continuity of the Church and Apostolic Succession in the First Five Centuries*, *Louvain Studies* 21 (1996) 153–16.
29. Христо Јанарас, *Слобода етоса*, Каленић, 2007, ISBN: 987-86-84183-19-6. Изворник: Christos Yannaras, *The Freedom of Morality*, Crestwood, New York, 1984.
30. Димитриос Батрелос, *Византијски Христос – личност, природа и воља у христологији Светог Максима Исповедника*, Каленић, 2008, ISBN: 978-86-84183-23-3. Изворник: Demetrios Bathrellos, *The Byzantine Christ Person, Nature, and Will in the Christology of Saint Maximus the Confessor*, Oxford University Press, 2007.
31. Митрополит пергамски Јован (Зизиулас), *Рукоположење – сакрамент?*, Црква у тајни пројављена. Огледи из евхаристијског богословља, Пожаревац, 2012, 119–128. Изворник: John Zizioulas, *Ordination – A Sacrament?*, *Concilium*, 4/8, 1972, 33–39.
32. Митрополит пергамски Јован (Зизиулас), *Размишљања о Крштењу, Миропомазању и Евхаристији*, Црква у тајни пројављена. Огледи из евхаристијског богословља, Пожаревац, 2012, 101–118. Изворник: J. D. Zizioulas, *Some Reflections on Baptism, Confirmation and Eucharist*, *Sobornost*, series 5, 9/1969, 644–652.
33. Брајан Далеј, *«Небески човек» и «Вечни Христос»: Аполинарије и Григорије Ниски о личном идентитету Спаситеља*, Теолошки погледи 1–3/2010, 97–114. Изворник: Brian E. Daley, S. J., *„Heavenly Man“ and „Eternal Christ“: Apollinarius and Gregory of Nyssa on the Personal Identity of the Savior*, *Journal of Early Christian Studies* 10:4, 2002, 469–488.

34. Георгије Флоровски, *Богословске студије*, Задужбина манастира Хиландара, Београд 2005, ISBN: 86-7768-014-4; Изворник: Collected Works of Georges Florovsky, Vols. III, IV, X, Belmont, Massachusetts.